

ZÁKLADY FILOZOFIE II.:

Povinná literatura: M. Petříček: Úvod do současné filosofie; J. Peregrin: Filozofie pro normální lidi (studijní materiály předmětu v IS)

Doplňující literatura: H. J. Storig: Malé dějiny filosofie (studijní materiály na www stránkách Semináře estetiky MU)

Doporučená literatura: Stanford Encyclopedia of Philosophy (<https://plato.stanford.edu/index.html>)

- 1/ ontologie (kategorie, pohyb, prostor, čas, hmota) (ODPŘEDNÁŠENO)

Osnova přednášky: substanční a relační ontologie; problém jsoucna a jeho definice; kategorie; hmota; prostor; čas; pohyb; kauzalita a teleologie

- 2/ epistemologie (typ poznání, teorie pravdy, metoda) (ODPŘEDNÁŠENO)

Osnova přednášky: zdroje znalosti; smysly (teorie přímého a nepřímého realismu); rozum (evidence a pravdy rozumu: analytické a syntetické soudy); druhy epistemologického postoje (skepticismus, dogmatismus, relativismus); Occamova břitva; pojem pravda; teorie pravdy (korespondenční, substanční, evidenční, koherenční, pragmatická)

- 3/ teorie vědy (ODPŘEDNÁŠENO)

Osnova přednášky: noeticko-logický a historicko-společenský proud fil.vědy; metoda; vývoj pozitivismu: Comte, Mill, Spencer, Mach, Weber, Poincaré, novopozitivismus a tzv. Vídeňský kruh; historici vědy: Kuhn, Popper, Foucault

- 4/ politická a sociální filosofie (ODPŘEDNÁŠENO)

Osnova přednášky: liberalismus vs. komunitarismus; dědictví anglické revoluce: Hobbes, Locke, Mill; dědictví francouzské revoluce: Voltaire, Rousseau; marxismus; frankfurtská škola; analýza totalitárních systémů

- 5/ etika a metaetika

Osnova přednášky: hypotetické a kategorické normy; původ norem, typy morálky (eudaimonistická, asketická, hedonistická, altruistická, utilitaristická, ...); aplikovaná a normativní etika; dobro; kategorický imperativ; kognitivistické (intuicionismus, realismus) a nonkognitivistické (emotivismus, decisionismus) teorie, konsekvencialismus, evoluční a sociobiologické teorie (R. Dawkins, R. Wright)

Doporučená literatura: SEP: Metaethics; Peregrin: Kapitola „Etika“

- 6/ filosofie života a antropologická filozofie

Osnova přednášky: filozofie života; duchovědy; hermeneutika; iracionalismus a voluntarismus: Kierkegaard, Schopenhauer, Nietzsche, Bergson; fenomenologie: fenomenologická metoda, Husserl, Heideggere; existencialismus: Sartre, Camus

Doporučená literatura: SEP: Existentialism; Peregrin: kapitola „Vědy o člověku a filozofická antropologie“; Petříček: kapitola „M. Heidegger“

- 7/ filosofie mysli a filozofie jazyka

Osnova přednášky: logická a strukturalistická fil.jazyka (Frege, Russell, Wittgenstein, Carnap, De Saussure); jazyk jako systém nebo společenská dovednost (Chomsky, Quine); co jsou to mentální stavy; teorie mysli: dualismus, funkcionalismus, behaviorismus, teorie identity

Doporučená literatura: Peregrin: kapitoly „Filozofie jazyka“ a „Filozofie mysli“; Petříček: kapitola „Filozofie a jazyka“

- 8/ filosofie dějin

Osnova přednášky: filozofie dějin; dějiny pokroku; Hegel a Fenomenologie ducha; Strukturalismus – škola Annales

Doporučená literatura: SEP: Philosophy of history; Petříček: kapitola „Filosofický problém času“

- 9/ filosofie 20. a 21.století

Osnova přednášky: novokantovství, novotomismus, pragmatismus; moderna vs. postmoderna (Lyotard, Rorty, Derrida)

Doporučená literatura: SEP: Postmodernism; Peregrin: kapitola „Relativismus a postmoderna“; Petříček: kapitola „Postmoderna a otevřená struktura“

- 10/ česká filozofie: dobrovolně

Osnova přednášky: nesamozřejmost české filozofie; Jan Hus; P. Chelčický; J. Komenský; „barokní osvícenství“ – Dobrovský, Bolzano; Palacký; herbartismus a hegelianismus; Masaryk; český pozitivismus a idealismus; český strukturalismus; fenomenologie a J. Patočka

zdroj: J. Zouhar: *Dějiny českého filozofického myšlení do roku 1968*. Brno: Academicus, 2008.